

เรื่อง ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ ว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของนางสาวปาริณา ไกรคุปต์ สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๗) ประกอบมาตรา ๑๘๕ (๑) และสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของนางสาวศรีนวล บุญลือ สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๗) ประกอบมาตรา ๑๘๕ (๒) หรือไม่

๑. ความเป็นมาและข้อเท็จจริงโดยสรุป

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๕๗ คน เข้าชื่อร้องต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้ร้อง ขอให้ส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของนางสาวปาริณา ไกรคุปต์ ผู้ถูกร้องที่ ๑ และนางสาวศรีนวล บุญลือ ผู้ถูกร้องที่ ๒ สิ้นสุดลง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง เนื่องจากผู้ถูกร้องที่ ๑ เข้าร่วมประชุมกับข้าราชการกรมป่าไม้และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาการจัดตั้งป่าชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และแจ้งต่อที่ประชุมว่าจะกำชับ ประธาน เร่งรัด การตรวจสอบอย่างใกล้ชิด เพื่อให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นป่าชุมชนได้เร็วขึ้น เป็นการใช้สถานะหรือตำแหน่ง การเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกระทำการใด ๆ อันมีลักษณะที่เป็นการก้าวก่ายหรือแทรกแซงเพื่อประโยชน์ ของตนเอง ของผู้อื่น หรือของพรรคการเมือง ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม ในเรื่องการปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินงานในหน้าที่ประจำของข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ กิจกรรมที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือราชการส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๕ (๑) ส่วนผู้ถูกร้องที่ ๒ นำผู้บริหารโรงพยาบาลจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ เข้าพบนายอนุทิน ชาญวีรกูล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ขอให้จัดสรรงบประมาณให้กับโรงพยาบาลจอมทอง เป็นการใช้สถานะ หรือตำแหน่งการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกระทำการใด ๆ อันมีลักษณะที่เป็นการก้าวก่ายหรือแทรกแซง เพื่อประโยชน์ของตนเอง ของผู้อื่น หรือของพรรคการเมือง ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม ในเรื่อง การกระทำการในลักษณะที่ทำให้ตนมีส่วนร่วมในการใช้จ่ายเงินงบประมาณหรือให้ความเห็นชอบในการจัดทำ โครงการใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๕ (๒) เป็นเหตุให้สมาชิกภาพ ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องทั้งสองสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๗)

๒. ประเด็นเบื้องต้น

ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ หรือไม่
พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงปรากฏว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบ ของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร เข้าชื่อร้องต่อผู้ร้องให้ส่งคำร้อง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา ของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ (๕) ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งรับคำร้องและเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องยังไม่ปรากฏเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ถูกร้องทั้งสองมีกรณีตามที่ถูกร้องจึงยังไม่สั่งให้ผู้ถูกร้อง ทั้งสองหยุดปฏิบัติหน้าที่

๓. คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

ผู้ถูกร้องที่ ๑ ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาว่า ตนได้รับเชิญให้ร่วมประชุมกับข้าราชการที่เกี่ยวข้องและประชาชนเพื่อรับฟังปัญหาการตรวจสอบที่ดินในพื้นที่ที่จะจัดตั้งป่าชุมชน การแจ้งต่อที่ประชุมว่าตนจะกำชับ ประสานงาน เร่งรัดการตรวจสอบอย่างใกล้ชิด เพื่อจัดตั้งป่าชุมชนได้เร็วขึ้น เป็นการติดตามเรื่องร้องเรียน ซึ่งหากไม่มีความคืบหน้าหรือกระบวนการตรวจสอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องล่าช้าก็จะตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง หรือนำเข้าสู่กระบวนการในสภาผู้แทนราษฎร มิได้ใช้สถานะการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกระทำการก้าวท้าวหรือแทรกแซงการปฏิบัติราชการหรือการดำเนินงานในหน้าที่ประจำของข้าราชการ

ผู้ถูกร้องที่ ๒ ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาว่า ตนเข้าพบรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และส่งมอบสำเนาหนังสือแจ้งปัญหาการขาดแคลนที่พักเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลจอมทองไม่มีผู้บริหารโรงพยาบาลจอมทองร่วมเข้าพบด้วย ซึ่งเป็นการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาของประชาชน โดยมีได้เป็นการกระทำอันมีลักษณะก้าวท้าวหรือแทรกแซงเพื่อประโยชน์ของตนเอง ของผู้อื่น หรือของพรรคการเมือง

๔. ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญกำหนดประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัย ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องที่ ๑ สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๗) ประกอบมาตรา ๑๘๕ (๑) หรือไม่ นับแต่เมื่อใด

ประเด็นที่สอง สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องที่ ๒ สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๗) ประกอบมาตรา ๑๘๕ (๒) หรือไม่ นับแต่เมื่อใด

พิจารณาแล้วเห็นว่า ระบบรัฐสภาตามการปกครองในระบอบประชาธิปไตย รัฐธรรมนูญกำหนดให้มีการดูแลและคานอำนาจระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ โดยฝ่ายนิติบัญญัตินอกจากมีหน้าที่และอำนาจตรากฎหมายแล้ว ยังมีหน้าที่และอำนาจตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายบริหารด้วย ซึ่งจะต้องอยู่ในขอบเขตแห่งความเหมาะสมและความจำเป็นเพื่อให้เกิดความพอดีและเป็นธรรมในการดูแลและคานอำนาจซึ่งกันและกัน หากขอบเขตการตรวจสอบของฝ่ายนิติบัญญัติมีอำนาจน้อยเกินไปย่อมไม่อาจตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ หากมีอำนาจมากเกินไปย่อมเป็นการก้าวท้าวหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายบริหาร โดยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๔ บัญญัติวางกรอบการปฏิบัติหน้าที่เป็นหลักทั่วไปให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีความเป็นอิสระ ปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของประชาชน

เมื่อข้อเท็จจริงในคดีฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ ร่วมประชุมกับข้าราชการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนเกี่ยวกับการจัดตั้งป่าชุมชน โดยแจ้งต่อที่ประชุมว่า จะกำชับ ประสานงาน เร่งรัดการตรวจสอบอย่างใกล้ชิด เพื่อให้จัดตั้งเป็นป่าชุมชนได้เร็วขึ้น เป็นเพียงการติดตามเรื่องร้องเรียนของประชาชนเพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด จึงมิได้เป็นการใช้สถานะหรือตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกระทำการอันมีลักษณะที่เป็นการก้าวท้าวหรือแทรกแซงในเรื่อง

การปฏิบัติราชการหรือการดำเนินงานในหน้าที่ประจำของข้าราชการและหน่วยงานของรัฐเพื่อประโยชน์ของตนเอง ของผู้อื่น หรือของพรรคการเมือง ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม ส่วนกรณีที่ถูกร้องที่ ๒ เข้าพบบรรณตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และส่งมอบสำเนาหนังสือแจ้งปัญหาเรื่องที่พักของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลจอมทองไม่เพียงพอ เป็นการแจ้งปัญหาให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรับทราบเท่านั้น และไม่ปรากฏพฤติการณ์ที่เข้าไปมีส่วนร่วมในการใช้จ่ายเงินงบประมาณหรือให้ความเห็นชอบในการจัดทำโครงการใด ๆ ของกระทรวงสาธารณสุข จึงมิได้เป็นการใช้สถานะหรือตำแหน่งการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกระทำการอันมีลักษณะที่เป็นการก้าวก่ายหรือแทรกแซงในลักษณะที่ทำให้ตนมีส่วนร่วมในการใช้จ่ายเงินงบประมาณหรือให้ความเห็นชอบในการจัดทำโครงการใด ๆ ของกระทรวงสาธารณสุขเพื่อประโยชน์ของตนเอง ของผู้อื่น หรือของพรรคการเมืองไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

๕. ผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องที่ ๑ ไม่สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๗) ประกอบมาตรา ๑๘๕ (๑) และสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องที่ ๒ ไม่สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๗) ประกอบมาตรา ๑๘๕ (๒)

องค์คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ นายวรวิทย์ กังศศิเทียม นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์ นายปัญญา อุดชาชน นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม นายวิรุฬห์ แสงเทียน นายจรินทร์ หวานนท์ และนายณทล เทพพิทักษ์

หมายเหตุ ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๘๕ ก วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๓

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวน
นายศราวุธ โปธราม
นางสาววรรณรัตน์ สุพรรณธีรารกร ผอ.กค.๓
นางสาวณิชาภา ภูมินายก ผอ.สค.๒
นายสำราญ นามบุตร ผู้เชี่ยวชาญฯ

ย่อโดย นายศราวุธ โปธราม
นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญปฏิบัติการ
กลุ่มงานคดี ๓ สำนักคดี ๒